

Vergaderjaar 2009–2010

27 625

Waterbeleid

Nr. 144

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATER-STAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 oktober 2009

De Stuurgroep «Extern Onderzoek Privatisering Rijksbaggerdepots» heeft in 2007 advies uitgebracht, onder meer ten aanzien van openstelling van de rijksbaggerdepots voor derden. Het advies heb ik op 3 december 2008, tezamen met de onderliggende onderzoeksrapportage van Twynstra Gudde, aan u gezonden (kamerstuk 27 625, nr. 127). In mijn begeleidende brief heb ik aangegeven onderzoek te doen naar de tariefstelling en omvang van de restcapaciteit van de rijksdepots.

In de achterliggende periode is nader onderzoek naar de tariefstelling en de omvang van de restcapaciteit van de rijksdepots uitgevoerd. De resultaten worden hierna samengevat.

Onderzoek omvang restcapaciteit rijksdepots

Door actualisering van de schattingen van het door Twynstra Gudde uitgevoerde onderzoek is vastgesteld dat de beschikbare capaciteit van de drie omdijkte rijksdepots en de Put van Cromstrijen per 1 januari 2009 55 miljoen m³ in situ bedraagt. Naar schatting zal het rijk voor eigen gebruik nog maximaal 37 miljoen m³ in situ nodig hebben. De strategische reserve voor rijkstaken wordt gesteld op 5 miljoen m³ in situ.

Hieruit volgt dat in beginsel 13 miljoen m³ in situ (55 minus 37 minus 5) rijksdepotcapaciteit benut zou kunnen worden voor baggerspecie van derden. Deze capaciteit is beschikbaar in de depots Hollands Diep, IJsselooog en rijksdeel van de Slufter.

Onderzoek tariefstelling

Voor de depots Slufter (rijksdeel), IJsselooog en Hollands Diep is een tarief berekend dat uitgaat van de voorschriften daarvoor in het Besluit «Vaststelling aanwijzingen inzake verrichten marktactiviteiten door organisaties binnen de rijksdienst». Het aldus berekende tarief voor derden komt

daarmee bij het huidige prijspeil uit op 11,43 euro per in situ m³ exclusief btw. Zandscheiden van bagger dat meer dan 60% zand bevat komt op 8,40 euro per in situ m³ exclusief btw. De berekening is nader toegelicht in een factsheet (bijlage 1).

Standpunten partijen

Betrokken partijen zijn uitgebreid geconsulteerd. Marktpartijen en Unie van Waterschappen ondersteunen het voorstel. Het Havenbedrijf Rotterdam is, als mede-eigenaar van de Slufter, van mening dat het tarief te laag is.

Vermarkten restcapaciteit

De rijksbaggerdepots beschikken over een restcapaciteit die niet nodig is voor de berging van verontreinigde baggerspecie afkomstig uit de rijkswateren. Tegelijkertijd is het aanbod van depotcapaciteit op de markt voor de berging van niet nuttig toepasbare baggerspecie voor derden (vrijwel altijd andere overheden) te beperkt. De markt voor bestemmen van niet nuttige baggerspecie functioneert als gevolg van onvoldoende concurrentie niet goed, waardoor te hoge prijzen ontstaan. Vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening en milieu is het gewenst door concentratie het aantal locaties voor de berging van niet nuttig toepasbare baggerspecie voor zover mogelijk te beperken.

De rijksbaggerdepots Slufter (rijksdeel), IJsselooog en Hollands Diep worden dan ook overeenkomstig het advies van de Stuurgroep «Extern Onderzoek Privatisering Rijksbaggerdepots» en in lijn met het Besluit «Vaststelling aanwijzingen inzake verrichten marktactiviteiten door organisaties binnen de rijksdienst» opengesteld voor baggerspecie van derden voor zover deze niet nuttig toepasbaar is.

Omdat het toekomstige aanbod van niet nuttig toepasbare baggerspecie moeilijk in te schatten, wordt deze openstelling voor derden vooralsnog beperkt tot 5 miljoen m³ in situ, gefaseerd voor de periode tot en met 2015 (maximaal 0,8 miljoen m³ per jaar). In 2015 kan aan de hand van de in de praktijk opgetreden ontwikkelingen worden bepaald of verdere openstelling voor baggerspecie van derden mogelijk is. In 2012 wordt een tussenevaluatie uitgevoerd.

Deze capaciteit zal in overeenstemming met de voorschriften van het Besluit «Vaststelling aanwijzingen inzake verrichten marktactiviteiten door organisaties binnen de rijksdienst» kunnen worden aangeboden tegen een tarief van 11,43 euro per m³ in situ exclusief btw. Zandscheiden van bagger dat meer dan 60% zand bevat komt op 8,40 euro per m³ in situ exclusief btw. Jaarlijks wordt het tarief met de GWW (Grond, Wegen, Water) index verhoogd. Met ingang van 1 januari 2010 is de openstelling voor depot Hollands Diep en IJsselooog operationeel. Over openstelling Slufter vindt nog overleg met Havenbedrijf Rotterdam plaats.

Baten en lasten van de exploitatie van de rijksbaggerdepots vallen onder Beheer en Onderhoud hoofdvaarwegen.

Natuurlijk zal deze openstelling invloed hebben op de markt voor niet nuttig toepasbare baggerspecie. Er is echter geen sprake van oneerlijke concurrentie door toetreding tot deze markt door het rijk, aangezien het rijk verreweg de duurste depots exploiteert en het rijkstarief volgens marktconforme maatstaven wordt berekend.

Ten slotte: uiteraard zullen de bestaande afspraken met regionale overheden over het gebruik van rijksdepots worden nagekomen.

De staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
J. C. Huizinga-Heringa

Tariefstelling rijksbaggerdepots¹

Berekend is het tarief voor de depots Slufter (rijksdeel), IJsseloog en Hollands Diep conform de voorschriften van het Besluit «Vaststelling aanwijzingen inzake verrichten marktactiviteiten door organisaties binnen de rijksdienst». Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de drie depots zijn gelijkwaardig en worden als samenhangende eenheid beheerd en geëxploiteerd, daarom zal voor alle drie hetzelfde tarief gelden
- voor het vultempo is het naar huidig inzicht meest realistische scenario aangehouden, dat uitgaat van vulling in 2030 tot aan de strategische reserve van 5 miljoen m³ in situ
- de totale life cycle-kosten worden in het tarief verdisconteerd, dat wil zeggen alle kosten voor aanleg, beheer, exploitatie, grondwaarde en OZB², eindinrichting/afwerking en nazorg
- in het tarief zijn een in de markt gebruikelijke winstopslag alsmede opslagen voor vennootschapsbelasting en BTW verdisconteerd.

De investeringen, toegerekend naar de huidige restcapaciteit van 55 miljoen m³ in situ en geïndexeerd naar prijspeil 2009, bedragen voor de depots Slufter (rijksdeel), IJsseloog en Hollands Diep tezamen 237 miljoen euro.

De kosten voor beheer, exploitatie eindinrichting en nazorg van de drie depots bedragen voor de periode 2009–2030 in totaal 147 miljoen euro (prijspeil 2009). In deze periode wordt 50 miljoen m³ in situ geborgen, waardoor na afloop een strategische reserve van 5 miljoen m³ in situ resteert.

Uitgaande van

- rentetoerekening aan de activa van 4,5% per jaar
- een inflatiepercentage van 2,5% per jaar
- een tariefstijging van 1% per jaar
- een winstopslag van 8% per jaar (inclusief Vennootschapsbelasting)
- btw 19%

Wordt het een tarief (prijspeil 2009) per m³ in situ van 11,43 euro exclusief btw. Zandscheiden van bagger dat meer dan 60% zand bevat komt op 8,40 euro per m³ in situ exclusief btw.

¹ Gebaseerd op de onderzoeksrapportage «Berekeningen kostenstructuur rijksbaggerdepots», FFact, april 2009.

² Grondwaarde en OZB zijn gebaseerd op advies van Rijksvastgoed en Ontwikkelingsbedrijf, Ministerie van Financiën.